

СТАНОВИЩЕ

**по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
в професионално направление 2.4. Религия и теология (Сравнително богословие),
за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ),
Богословски факултет (Бог. Ф),
обявен в ДВ бр. 52 от 27 юни 2025 г. и на интернет страниците на Бог. Ф и СУ**

Становището е изготвено от: доц. д-р Мариян Богоев Стоядинов – ВТУ «Св. св. Кирил и Методий» (Религия и теология/Хуманитарни науки), в качеството ми на член на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД 38-486/23.07.2025 г. на Ректора на Софийския университет.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единственият кандидат**: гл. ас. д-р Щони Райчев Кокудев (о. Сава), СУ «Св. Климент Охридски»

I. Общо описание на представените материали

1. Данни за кандидатурата

Представените по конкурса документи от кандидата съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ).

За участие в конкурса кандидатът Щони Райчев Кокудев е представил списък от общо 16 заглавия, в т.ч. 15 публикации в научни издания и 1 монография. В списъка е включена и публикуваната дисертация на кандидата. Тя няма да бъде коментирана, тъй като е била предмет на процедура за придобиване на докторска степен. Представени са и други документи (*удостоверение от отдел „Човешки ресурси“ на СУ, служебна бележка за аудиторна заетост от Бог. ф при СУ, справка за изпълнение на минималните държавни изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ, справка за цитиранията, авторска справка за оригиналните научни приноси на кандидата, справка за показателите по чл. 112, ал. 2, резюмета на рецензираните публикации*), подкрепящи постиженията на кандидата.

Приложените документи удостоверяват необходимите академични постижения на Щони Кокудев в областта на сравнителното богословие.

2. Данни за кандидата

Щони Райчев Кокудев придобива бакалавърска степен по културология и магистърска степен по философия във Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски” съответно през 2005 и 2007 г., а също и магистърска степен по теология в Богословския факултет на СУ през 2010 г. Защитава докторска дисертация в СУ “Св. Климент Охридски” през 2013 г. на тема: *Евхаристия и католичност на Църквата. Константинопол и Рим – дебатът от XIII век.*

Към днешна дата д-р Кокудев е главен асистент в катедрата по Систематическо богословие на Бог. Ф на СУ.

3. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата

Представените за оценка научни трудове на кандидата са датирани от 2016 до 2025 г. Централно място сред тях заема монографията **Тайнство и Есхатон. Светотайнственият дебат от Фераро-Флорентинския събор**, С., 2023. Този труд продължава и развива поставената още в докторската дисертация на кандидата тема за богословския дебат между Стария и Новия Рим (Константинопол). Ако тепърва ще се търси предмет за *сравнително богословие* в контекста на българската богословска академична традиция, струва ми се, темата на цитираната монография би имала фундаментална стойност. Късносредновековните, както и модерните, девиации, не могат да бъдат разбирани и коментирани встрани от концептуалния паралел между гръцкия и съответния латински богословски синтез. Този предмет, разбира се, не се изчерпва със средновековните си корени, но и съвременният богословски диалог между Православната и Католическата църква, примерно, е невъзможен без доброто познаване на корените. Във визираната монография бих открил осезаемата освободеност от историцизъм, въпреки историческата рамка, и солидния акцент върху богословската, в собствен смисъл, проблематика.

Обобщено, за всички предложени текстове може да се каже следното:

А) Публикациите на кандидата, които са представени за участие в конкурса са достъпни и познати на всеки, който има интереси в областта на богословието у нас. Всеки от тези текстове е оценен сам по себе от редакторските колегии при публикуването му, но в своята съвкупност те илюстрират един специфичен богословски почерк. Нещо повече – те свидетелстват за богословски синтез, който е от изключително значение за всеки, който устоява да пише на богословски теми. В този смисъл имаме пред себе си достатъчна (от гледна точка на процедурата) и стойностна (от гледна точка на синтеза)

продукция. Всички предложени публикации отговарят на минималните национални изисквания (по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ) и съответно на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научната област и професионално направление на конкурса;

Б) Представените от кандидата научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и академична длъжност (затова и оставям без коментар монографията **Тайнство и съборност на Църквата. Константинопол и Рим – дебатът от началото на XIII век**).

В) Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

4. Характеристика и оценка на преподавателската дейност на кандидата

Като свещеник кандидатът е назначен от Българския патриарх Неофит за ефимерий на академичния параклис на Богословския факултет през 2014 г. Учебно-педагогическата му дейност започва през 2015 г. като главен асистент в Богословския факултет на СУ. Справката по чл. 112 (ал. 2) дава детайлна представа за преподавателската работа и административните отговорности на д-р Кокудев във факултета през последните 10 години.

5. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения на кандидата съдържащи се в материалите за участие в конкурса

Могат да бъдат коментирани приноси в няколко области. Д-р Кокудев е предоставил кратко описание на шест приноса, като считам всеки един от тях за реален. С оглед предмета на настоящата процедура смятам за особено важни **първия** (сравнителните изследвания върху средновековното богословие и диалог Изток-Запад), **четвъртия** (изследвания на средновековните дуалистични ереси), **петия** (очертване на реципрочното влияние на културните парадигми) и **шестия** (прилагането на догматико-компаративната методология в културен контекст). Те, струва ми се, представляват добра основа за херменевтичен прочит на това, което безкритично формулираме като традиция. Надявам се кандидатът да продължи заниманията си в тези изследователски територии.

Цитиранията към днешна дата са 10 (*на база приложената справка*). Текстовете на кандидата са цитирани в публикации на други автори от 2013 година насам.

6. Критични бележки и препоръки

По отношение *Тайнство и Есхатон. Светотайнственият дебат от Фераро-Флорентинския събор* бих препоръчал по-отчетлива систематична структура, в която да намери подobaващо място предисторията на конкретния дебат. Нямам предвид предистория на събора, а по-скоро сакраментологията като проблемна територия в дискурса Изток-Запад. Освен това, би било добре изследвания, които са достъпни на български и имат отношение към събора и св. Марк Ефески, най-малкото да бъдат споменати под линия (примерно, от Здравко Пено: *Кой е Христос в Литургията?* (2021), от автора на становището: *Православният възглед за Filioque в контекста на Фераро-Флорентинския събор* (2008); *За някои особености в използването на понятието ενέργεια в Capita Syllogistica на св. Марк Ефески* (2012).

7. Лични впечатления за кандидата

Познавам о. д-р Кокудев от близо петнадесет години и впечатленията ми от него са много добри. Към днешна дата смятам, че участието му в този конкурс е закономерно развитие в професионалния му път.

8. Заключение за кандидатурата

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, **потвърждавам**, че научните постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане от кандидата на академичната длъжност „доцент“ в научната област и професионално направление на конкурса. В частност кандидатът удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Давам своята **положителна** оценка на кандидатурата.

II. ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на гореизложеното, **препоръчвам** на научното жури да предложи на компетентния орган по избора на Богословския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ да утвърди Щони Райчев Кокудев в академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.4. Религия и теология (Сравнително богословие).

11.11.2025 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Мариян Стоядинов)